

Samling af Afgørelser

Sag C-584/15

**Glencore Céréales Frankrig
mod**

Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer)

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af tribunal administratif de Melun)

»Præjudiciel forelæggelse – forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 – beskyttelse af Den Europæiske Unions finansielle interesser – artikel 3 – forordning (EØF) nr. 3665/87 – artikel 11 – tilbagesøgning af uberettiget ydede eksportrestitutions – forordning (EØF) nr. 3002/92 – artikel 5a – uberettiget frigivelse af sikkerhed – forfaldne renter – forældelsesfrist – tidspunkt, hvor fristen begynder at løbe – afbrydelse af fristen – øvre grænse – længere frist – anvendelse heraf«

Sammendrag – Domstolens dom (Fjerde Afdeling) af 2. marts 2017

1. *Den Europæiske Unions egne indtægter – forordning vedrørende beskyttelsen af Unionens finansielle interesser – retsforfølgning af uregelmæssigheder – forældelsesfrist – anvendelse på inddrivelse af rentekrav med hensyn til uberettiget oppebårne beløb*

(Rådets forordning nr. 2988/95, art. 3, stk. 1, og art. 4, stk. 1 og 2; Kommissionens forordning nr. 3665/87, som ændret ved forordning nr. 495/97, art. 11, stk. 3, og nr. 3002/92, som ændret ved forordning nr. 770/96, art. 5a)

2. *Den Europæiske Unions egne indtægter – forordning vedrørende beskyttelsen af Unionens finansielle interesser – vedvarende eller gentagen uregelmæssighed – begreb – den omstændighed, at en erhvervsdrivende er debitor for rentekrav, som er knyttet til uberettiget oppebårne beløb – ikke omfattet*

(Rådets forordning nr. 2988/95, art. 1, stk. 2; Kommissionens forordning nr. 3665/87, som ændret ved forordning nr. 495/97, art. 11, stk. 3, og nr. 3002/92, som ændret ved forordning nr. 770/96, art. 5a)

3. *Den Europæiske Unions egne indtægter – forordning vedrørende beskyttelsen af Unionens finansielle interesser – retsforfølgning af uregelmæssigheder – forældelsesfrist – anvendelse på inddrivelse af rentekrav med hensyn til uberettiget oppebårne beløb – begyndelsestidspunkt – datoen, hvorpå uregelmæssigheden blev begået*

(Rådets forordning nr. 2988/95, art. 1, stk. 2, og art. 3, stk. 1, første afsnit)

4. *Den Europæiske Unions egne indtægter – forordning vedrørende beskyttelsen af Unionens finansielle interesser – retsforfølgning af uregelmæssigheder – forældelsesfrist – øvre grænse – anvendelse på inddrivelse af rentekrav med hensyn til uberettiget oppebårne beløb –*

manglende afgørelse fra den kompetente myndighed vedrørende inddrivelse af disse krav inden for den fastsatte frist, til trods for at denne har anmodet om tilbagebetaling af uberettiget oppebårne beløb inden for denne frist – præklusion

(Rådets forordning nr. 2988/95, art. 3, stk. 1, fjerde afsnit, og art. 6, stk. 1)

5. *Den Europæiske Unions egne indtægter – forordning vedrørende beskyttelsen af Unionens finansielle interesser – retsforfølgning af uregelmæssigheder – forældelsesfrist – anvendelse af længere nationale forældelsesfrister – betingelse – overholdelse af retssikkerhedsprincippet og proportionalitetsprincippet – frist på fem år – tilladt*

(Rådets forordning nr. 2988/95, art. 3, stk. 1 og 3)

1. Artikel 3, stk. 1, i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser skal fortolkes således, at den forældelsesfrist, som er foreskrevet i denne bestemmelse, finder anvendelse på inddrivelse af rentekrav som de i hovedsagen omhandlede, der er forfaldne til betaling i henhold til artikel 11, stk. 3, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 3665/87 af 27. november 1987 om fælles gennemførelsesbestemmelser for eksportrestitutioner for landbrugsprodukter, som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 495/97 af 18. marts 1997, og artikel 5a i Kommissionens forordning (EØF) nr. 3002/92 af 16. oktober 1992 om fælles gennemførelsesbestemmelser for kontrol med anvendelse af og/eller bestemmelse for produkter fra intervention, som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 770/96 af 26. april 1996.

Det er i det foreliggende tilfælde ubestridt, at de i hovedsagen omhandlede opkrævninger, som den kompetente administrative myndighed har udstedt med henblik på at tilbagesøge støtten og de beløb, som Glencore uberettiget har oppebåret på grund af uregelmæssigheder, som dette selskab har begået, blev udstedt på grundlag af artikel 11, stk. 3, i forordning nr. 3665/87 med hensyn til maltbyg i løs vægt og artikel 5a i forordning nr. 3002/92 med hensyn til blød hvede fra intervention. Endvidere fremgår det af de sagsakter, som Domstolen råder over, at opkrævningen vedrørende inddrivelse af renter i tillæg til denne støtte og disse beløb ligeledes var udstedt på grundlag af disse bestemmelser. I denne henseende skal det bemærkes, at de nævnte bestemmelser udtrykkeligt fastsætter, at tilbagebetaling af den støtte og de beløb, som den pågældende erhvervsdrivende uberettiget har oppebåret, forhøjes med renter, der beregnes på grundlag af denne støtte og disse beløb i den periode, der er forløbet mellem tidspunktet for deres udbetaling og tidspunktet for deres tilbagebetaling. Artikel 5a, stk. 1, andet afsnit, i forordning nr. 3002/92 præciserer i denne forbindelse, at myndighedernes modtagelse af det således beregnede beløb opvejer den økonomiske fordel, der uretmæssigt er blevet indrømmet. De i hovedsagen omhandlede opkrævninger skal således kvalificeres som »administrative foranstaltninger« som omhandlet i artikel 4, stk. 1 og 2, i forordning nr. 2988/95, idet de vedrører såvel hovedkravet som renterne, da disse opkrævninger samlet medvirker til tilbagekaldelse af den fordel, som den pågældende erhvervsdrivende uberettiget har opnået. Det følger heraf, at forældelsesfristen i forordningens artikel 3, stk. 1, finder anvendelse under omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede.

(jf. præmis 28-31 og 33 samt domskonkl. 1)

2. Artikel 3, stk. 1, andet afsnit, i forordning nr. 2988/95 skal fortolkes således, at den omstændighed, at en erhvervsdrivende er debitor for rentekrav som de i hovedsagen omhandlede, ikke udgør en »vedvarende eller gentagen uregelmæssighed« som omhandlet i denne bestemmelse. Sådanne krav skal anses for at være en følge af den samme uregelmæssighed som omhandlet i artikel 1, stk. 1, i forordning nr. 2988/95 som den, der medfører tilbagesøgning af den støtte og de beløb, der er modtaget uretmæssigt, og som udgør hovedkravene.

Det skal således bemærkes, at gennemførelsen af en uregelmæssighed som omhandlet i artikel 1, stk. 2, i forordning nr. 2988/95 kræver, at to betingelser er opfyldt – nemlig en økonomisk beslutningstagers handling eller undladelse, der udgør en overtrædelse af EU-retten, samt en skade eller en potentiel skade, der påføres EU-budgettet (jf. i denne retning dom af 6.10.2015, Firma Ernst Kollmer Fleischimport und -export, C-59/14, EU:C:2015:660, præmis 24). For så vidt angår betingelsen om, at der skal foreligge en overtrædelse af EU-retten, følger det af artikel 11, stk. 3, i forordning nr. 3665/87 og artikel 5a i forordning nr. 3002/92, at den samme overtrædelse af en EU-retlig bestemmelse på samme tid giver anledning til tilbagesøgning af beløb, som uberettiget er oppebåret som følge af denne overtrædelse, og til renter i tillæg til disse beløb, der tilsammen er omfattet af tilbagesøgningen af den økonomiske fordel, der uretmæssigt er blevet indrømmet den pågældende erhvervsdrivende. For så vidt angår betingelsen om, at der skal være tale om en skade eller en potentiel skade, der påføres EU-budgettet, skal det bemærkes, som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 51 og 60 i forslaget til afgørelse, at de renter, der er omhandlet i artikel 11, stk. 3, i forordning nr. 3665/87 og artikel 5a i forordning nr. 3002/92, udgør udligningsrenter, der skal afspejle nutidsværdien af »skaden« som omhandlet i artikel 1, stk. 2, i forordning nr. 2988/95 mellem tidspunktet, hvor skaden fandt sted, og tidspunktet, hvor den pågældende erhvervsdrivende tilbagebetaler det faktiske beløb for skaden.

For så vidt angår overtrædelse af bestemmelserne i forordning nr. 3665/87 og nr. 3002/92 følger det heraf, i modsætning til, hvad den franske regering har anført, at en uregelmæssighed som omhandlet i artikel 1, stk. 2, i forordning nr. 2988/95 bevirker tilbagesøgning af den økonomiske fordel, der uretmæssigt er blevet indrømmet den pågældende erhvervsdrivende, og som i henhold til artikel 11, stk. 3, i forordning nr. 3665/87 og artikel 5a i forordning nr. 3002/92 udgør støtte eller beløb, som den erhvervsdrivende har oppebåret uberettiget, med tillæg af renter som fastsat i disse artikler.

(jf. præmis 38-42 og domskonkl. 2)

3. Artikel 3, stk. 1, første afsnit, i forordning nr. 2988/95 skal fortolkes således, at forældelsesfristen i artikel 3, stk. 1, første afsnit, for så vidt angår retsforfølgning, der fører til vedtagelse af administrative foranstaltninger til inddrivelse af rentekrav som de i hovedsagen omhandlede, løber fra det tidspunkt, hvor den uregelmæssighed – der bevirker tilbagesøgning af den uretmæssige støtte og de uretmæssige beløb, som disse renter er beregnet på grundlag af – har fundet sted, dvs. tidspunktet for det forhold, som udgør denne uregelmæssighed, nemlig enten tidspunktet for handlingen eller undladelsen eller tidspunktet for skaden, som opstår til sidst.

Under alle omstændigheder påhviler det den forelæggende ret, som har fuldt kendskab til de faktiske omstændigheder i hovedsagen, at afgøre, om den pågældende fordel endeligt er blevet tildelt før den handling eller undladelse, der udgør en overtrædelse af EU-retten. Er dette tilfældet, begynder forældelsesfristen for retsforfølgning med henblik på tilbagesøgning af de omhandlede rentekrav at løbe fra tidspunktet for denne handling eller undladelse. Hvis det derimod fremgår, at denne fordel er blevet tildelt efter den nævnte handling eller den nævnte undladelse, er fristens begyndelsestidspunkt det tidspunkt, hvor fordelene blev tildelt, og således den dag, fra hvilken de nævnte renter beregnes.

(jf. præmis 50 og 51 samt domskonkl. 3)

4. Artikel 3, stk. 1, fjerde afsnit, i forordning nr. 2988/95 skal fortolkes således, at der for så vidt angår retsforfølgning, som fører til vedtagelse af administrative foranstaltninger til inddrivelse af rentekrav som de i hovedsagen omhandlede, indtræder forældelse, når den frist, der fremgår af artikel 3, stk. 1, fjerde afsnit, er udløbet, og når den kompetente myndighed inden for denne frist har krævet tilbagebetaling af den støtte eller de beløb, som den pågældende erhvervsdrivende har oppebåret uberettiget, uden samtidig at træffe afgørelse om disse renter.

Bortset fra tilfælde, hvor den administrative procedure suspenderes i henhold til artikel 6, stk. 1, i forordning nr. 2988/95, afbryder den kompetente myndigheds handlinger vedrørende undersøgelse eller retsforfølgning, som den berørte person gøres bekendt med, i henhold til forordningens artikel 3, stk. 1, tredje afsnit, ikke den i forordningens artikel 3, stk. 1, fjerde afsnit, foreskrevne frist (jf. i denne retning dom af 11.6.2015, Pfeifer & Langen, C-52/14, EU:C:2015:381, præmis 72). Det følger heraf, at den kompetente myndighed for så vidt angår uregelmæssigheder som de i hovedsagen omhandlede under alle omstændigheder skal træffe administrative foranstaltninger vedrørende tilbagesøgning af den økonomiske fordel, der uretmæssigt er blevet indrømmet, inden for den frist, der er fastsat i artikel 3, stk. 1, fjerde afsnit, i forordning nr. 2988/95. I en situation som den i hovedsagen omhandlede, hvor den kompetente myndighed først har krævet tilbagebetaling af hovedkravene, inden den dernæst har krævet tilbagebetaling af renterne, skulle myndigheden, idet det antages, at handlinger, der afbrød forældelsesfristen, blev truffet med hensyn til disse renter, derfor havde truffet sin afgørelse om tilbagebetaling af de nævnte renter inden for den frist, som er fastsat i artikel 3, stk. 1, fjerde afsnit, i forordning nr. 2988/95.

(jf. præmis 56, 57, 59 og 61 samt domskonkl. 4)

5. Artikel 3, stk. 3, i forordning nr. 2988/95 skal fortolkes således, at en i national ret fastsat forældelsesfrist, der er længere end den frist, som er fastsat i forordningens artikel 3, stk. 1, kan finde anvendelse i en situation som den i hovedsagen omhandlede ved inddrivelse af krav, der er opstået inden det tidspunkt, hvorpå denne frist trådte i kraft, og som endnu ikke er forældet i henhold til sidstnævnte bestemmelse.

Selv om medlemsstaterne, som det fremgår af denne doms præmis 64, har en vid skønsbeføjelse vedrørende fastsættelse af længere forældelsesfrister, skal de imidlertid overholde de generelle principper i EU-retten, navnlig retssikkerhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. For så vidt angår retssikkerhedsprincippet står det, som det fremgår af Domstolens praksis på det strafferetlige område, i princippet medlemsstaterne frit for at forlænge forældelsesfristerne, når de foreholdte handlinger aldrig er blevet forældet (jf. i denne retning dom af 8.9.2015, Taricco m.fl., C-105/14, EU:C:2015:555, præmis 57). For så vidt angår proportionalitetsprincippet bemærkes, at anvendelsen af en længere national forældelsesfrist som omhandlet i artikel 3, stk. 3, i forordning nr. 2988/95 for retsforfølgning af uregelmæssigheder som omhandlet i denne forordning ikke må gå videre, end hvad der er nødvendigt for at opfylde målsætningen om beskyttelsen af Unionens finansielle interesser (jf. i denne retning dom af 17.9.2014, Cruz & Companhia, C-341/13, EU:C:2014:2230, præmis 59 og den deri nævnte retspraksis). For så vidt angår en forældelsesfrist på fem år som den, der er fastsat i artikel 2224 i code civil som affattet ved lov nr. 2008-561, bemærkes, at den kun er et år længere end den, der er fastsat i artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 2988/95. En sådan forældelsesfrist går således ikke videre, end hvad der er nødvendigt for, at de nationale myndigheder kan forfølge de uregelmæssigheder, der skader Unionens finanser, og den opfylder kravet om proportionalitet.

(jf. præmis 72-74 og 76 samt domskonkl. 5)